

УДК 005.92:004.6

ВИБІР МЕТОДОЛОГІЇ У ПРОЕКТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУ

І. В. Антикова

Аспірантка

Кафедра інформаційних управляючих систем і технологій*

Контактний тел.: (0512) 43-13-81, 093-525-15-13

E-mail: iryna.antykova@nuos.edu.ua

Т. Т. Чубчик

Старший викладач

Кафедра управління проектами*

Контактний тел.: (0512) 43-13-81, 067-901-99-51

E-mail: tetiana.chubchik@nuos.edu.ua

*Національний університет кораблебудування
пр. Героїв Сталінграду, 9, м. Миколаїв, Україна, 54025

Проведено аналіз існуючого проекту впровадження електронного уряду. Наведено план спільних дій між державою та ІТ підприємствами. Виділені етапи реалізації впровадження згідно з основними цільовими групами

Ключові слова: ІТ-проекти, ІТ-підприємства електронний уряд, методологія

Проведен анализ существующего проекта внедрения электронного правительства. Приведен план совместных действий между государством и ИТ предприятиями. Выделены этапы реализации внедрения согласно основным целевым группам

Ключевые слова: ІТ-проекти, ІТ-предприятия электронное правительство, методология

The existing electronic government project is analyzed. The plan of cooperation between the government and IT companies is given. Stages of implementation realization according to the main target groups are defined

Keywords: ІТ-projects, ІТ-enterprises, electronic government, methodology

1. Постановка проблеми

Сучасні великі проекти ІТ характеризуються зазвичай наступними особливостями:

- складність описання (достатньо велика кількість функцій, процесів, елементів даних і складні взаємозв'язки між ними), що потребує моделювання й аналізу даних і процесів;
- наявність сукупності підсистем, що тісно взаємодіють і мають свої локальні задачі та цілі функціонування (наприклад, традиційних застосувань, пов'язаних з опрацюванням транзакцій і вирішенням регламентних задач, і застосувань аналітичного опрацювання - підтримання прийняття рішень - що використовують не регламентовані запити до даних великого обсягу);
- необхідність інтеграції існуючих і повторно розроблюваних застосувань;
- функціонування в неоднорідному середовищі на декількох апаратних платформах;
- роз'єднаність і різномірність окремих груп розробників за рівнем кваліфікації і сформованих традицій використання тих або інших інструментальних засобів;
- зростаючий динамізм та постійний потік змін в сучасних ІС.

Як і усі інші, ІТ проекти потребують обрання особливої системи управління, яка буде урахувати вище надані особливості.

Розглянуте питання проекту впровадження системи електронного урядування має підвищену

складність через потребу урахування організаційно-управлінської структури уряду та ІТ проектів як єдиної системи.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій

Вперше в Україні елементи електронного уряду з'явилися у Львові. Останній офіційний захід що до електронного самоврядування відбувся 18-19 листопада, 2010 р. Львівською міською радою за Програмою розвитку ООН Форум «Електронне урядування – ефективна влада для мешканців»: На сьогоднішній день, органи місцевого самоврядування знаходяться на початковій стадії впровадження електронного урядування. Автоматизація діловодства впроваджується в окремих міських радах. Тому, для обміну кращими практиками роботи органів місцевого самоврядування за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. За результатами форуму було розроблено рекомендації, адресовані Уряду, органам місцевого самоврядування, Асоціації міст України та Національному центру підтримки електронного урядування. [1].

3. Постановка завдання

Виділити питання управління, які тісно пов'язані з системою електронного уряду. Обрати систему управ-

ління, яка як найкраще підходить до проекту e-government, як до проекту який має риси IT-проекту.

4. Викладення основного матеріалу

Система електронного самоврядування - об'єднаний електронний портал для надання всіх електронних послуг за принципом «єдиного вікна». За допомогою такого центрального portalу кожен громадянин отримає доступ до розділів електронних послуг будь-якої держструктури. Першочерговим завданням у ході реалізації першого етапу проекту «електронний уряд» вбачається формування інформаційних ресурсів центральними та місцевими органами державної влади. У подальшому належить передати накопичений досвід іншим державним структурам і домогтися кардинального підвищення кваліфікації держслужбовців у сфері інформаційних технологій. Завдання більш віддаленого етапу - інтеграція системи державного управління країни у всевітній електронний інформаційний простір. Пропонується розглянути електронний уряд як вид відкритого суспільства, який допоможе вирішити наступні проблеми існуючі в сфері управління України:

- «Земельне питання» – відкритий кадастр всієї землі в Україні;
- «Голосування» – питання живої бази жителів України;
- «ПДВ» – єдина база даних митниці, податкової, Мінфіну;
- «Розвиток демократії і самоврядування і самосвідомості» – почути суспільство через електронне голосування і референдуми;
- «Непрозорі тендери, приватизація, голосування» – доступ населення, депутатів до політичного життя;
- Міністерство інформатизації – елемент розвитку суспільства;
- Свобода і відповідальність;
- Розвиток країни.

Не є тайною що сфера IT швидше розвивається на рівні приватних підприємств, через велику конкуренцію та можливість мобільного перекваліфікування. Тож першим вагомим кроком до електронного самоврядування повинно бути налагодження співпраці IT підприємств та влади.

Розглянемо необхідність вибору певної методології.

Давайте визнаємо - займаючись «управлінням проектом», ми (ПМ) робимо це для себе. Нам платять за здатність «приходити до фінішу» вчасно і з потрібним результатом. Останнє, з точки зору вищого керівництва, часом, - не більш ніж мало зрозумілий ритуал.

Методології в проектному менеджменті, при правильному використанні, знижують невизначеність. Однак це не більше ніж «карта і компас» у вашій «подоро-

жі», вони не приносять користі без відповідних навичок і бажання ними скористатися - їх огляду і присвячена решта статті.

Методологія, як така, не може зробити менеджера успішним, так само як і відмова від неї не означає обов'язковий провал проекту. У простих коротких «прогулянках» «карта» може ні разу і не знадобитися. Однак не рекомендується пускатися в більш-менш серйозну подорож без навігації. Якщо з-за обрію проекту з'являється густий туман, а ваша команда починає збиватися з маршруту, то дуже хочеться, щоб успіх проекту залежав не тільки від удачі та інтуїції.

Вибираємо методологію.

На даний момент, до числа найбільш поширених практик і підходів до управління в IT - проектах можна віднести:

Назва	Автор	Предметна область
Методологія PMI	Міжнародний некомерційний інститут управління проектами	Не прив'язана до предметної області
Методологія IPMA	Міжнародна асоціація управління проектами	Не прив'язана до предметної області
Методологія PRINCE2	Центральне комп'ютерне та телекомунікаційне агентство Великобританії	На даний момент не прив'язана до предметної області (на початку орієнтована на IT - проекти)
Методологія MSF	Корпорація Майкрософт	Орієнтована на розробку ПЗ
Методологія RUP	Корпорація Rational Software	Орієнтована на розробку ПЗ
Група методологій Agile	Альянс agile (глобальна некомерційна організація)	Орієнтована на розробку ПЗ
Набір моделей CMMI	Університет Карнегі - Меллона	Орієнтована на розробку ПЗ

«Опорною» методологією для даної системи може бути PMI, основні положення якої викладені у відповідному зводі знань (PMBoK). Від порівняльного аналізу методологій ми утримаємося, зазначивши лише, що багато з них схожі між собою (особливо «універсальні» PMI, IPMA та PRINCE2).

5. Висновки

Проведен аналіз існуючої системи управління електронного уряду. Розглянуті особливості сучасних IT-проектів в умовах взаємозв'язку держави з IT-підприємствами. З розглянутих у статті, найпоширеніших методологій, обрана «опорна» методологія PMI.

Література

1. <http://msdp.undp.org.ua/>.
2. Презентація «Співпраця IT-підприємств та влади у сфері розвитку е-урядування». ELEKS Software Ltd., 2006.
3. Креативные технологии управления проектами и программами: монография С.Д. Бушуев, Н.С. Бушуева, И.А. Бабаева и др. - К.: «Сомит-Книга», 2010 — 768 с.
4. Автореферат «Электронное правительство как инструмент трансформации государственного управления», Солодов В.В.
5. Нормативно-правова база у сфері запровадження е-урядування.